

DE GLASTUINBOUW OP DE KAAART

De tuinbouw in de gemeente Kaag en Braassem leeft. De sector groeit en is economisch en sociaal belangrijk voor de gemeente en haar inwoners. Door het ondernemerschap van ruim 70 toekomstgerichte productiebedrijven vernieuwt en ontwikkelt de tuinbouw zich in een snel tempo. De sector is op weg om als een van de eerste sectoren in Nederland te voldoen aan de milieu- en duurzaamheidseisen van morgen. Hoe de bedrijven in de gemeente Kaag en Braassem dat doen, laten we in deze leaflet zien.

PLATFORM TUINBOUW

VEEN

streek

GEWORTELD IN DE SAMENLEVING

De tuinbouw en gemeente Kaag en Braassem zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Toen, nu en in de toekomst. Uit de tuinbouw, de oudste sector in de gemeente, zijn in de loop der jaren veel aanverwante, nieuwe bedrijven en sectoren voortgekomen. Anno 2023 is deze sector nog steeds de belangrijkste pijler onder de lokale economie én een van de dragers van de cultuur in onze gemeente.

De glastuinbouw omvat meer dan alleen de productie. Ook bij veredelaars, toeleveranciers, transporteurs en handelsbedrijven (al dan niet gevestigd in onze gemeente) werken nog substantieel veel mensen. Zonder de productietuinbouw hebben deze bedrijven minder of geen bestaansrecht.

Ontwikkeling tuinbouw Kaag & Braassem:

	2009 ¹ Productie	2022 ²		
		Productie	Tuinbouw-gerelateerd	Totaal
Aantal actieve bedrijven	185	70	30	100
Aantal FTE	880	750	600	1.350
Omzet-raming	88.000.000	115.000.000	75.000.000	190.000.000

¹ Cijfers afkomstig uit visie 'Samenwerken aan resultaat', Platform Tuinbouw Veenstreek 2010

² Inventarisatie Platform Tuinbouw Veenstreek, oktober 2023

In het tulpenseizoen zijn er meer dan 2000 mensen werkzaam in de sector. Jaarrond werkt ruim 10% van de inwoners in de gemeente in de tuinbouw of daaraan gelieerde bedrijven.

TOEKOMST

Het aantal tuinbouwbedrijven in de gemeente is in de loop van de jaren afgenomen, maar het aantal hectare en de productiviteit (productie per m²) per bedrijf neemt toe. Deze bedrijven hebben toekomstperspectief en blijven interessant voor bedrijfsopvolging door jonge ondernemers (binnen of buiten de familie) en collega-ondernemers die willen uitbreiden.

Sander Huigsloot:

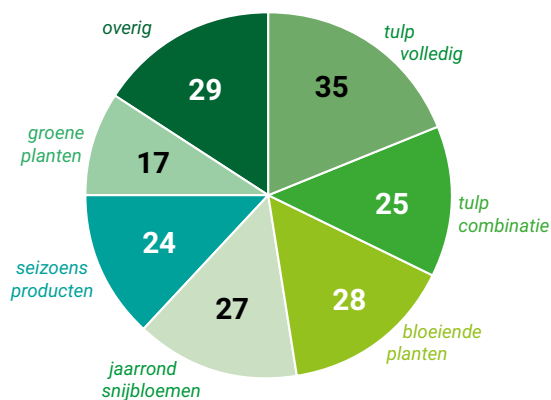
"Ik heb de mooie kans gekregen om ons familiebedrijf voort te zetten.

Samen met mijn vader en ooms runnen we nu twee locaties op de Baan en de Geestweg. De ambities om ons bedrijf te verduurzamen, te groeien en voort te zetten maken het ondernemerschap veelzijdiger en uitdagender. Dat maakt het voor mij interessant: ik ben niet meer alleen tuinder, maar echt een allround ondernemer. Ik zie steeds meer jonge mensen die ook bezig zijn om in het familiebedrijf aan de slag te gaan en te werken aan bedrijfsopvolging. Dit vind ik een mooie ontwikkeling, aangezien deze mensen de toekomst zijn van de tuinbouw in onze regio."

BREED ASSORTIMENT NICHE PRODUCTEN

Naast tulpen staat de tuinbouw in de gemeente bekend om de teelt van een breed assortiment bulk en niche producten en de centrale ligging tussen de belangrijke veilingen. Deze combinatie van kenmerken maakt de gemeentelijke glastuinbouw uniek en onmisbaar voor groothandelaren, bloemisten en exporteurs. De kopers op de Nederlandse veilingen willen vaker, vlugger en verser beleverd worden. De nabijheid van een dynamische dagvoorraad, die bestaat uit een grote diversiteit aan producten, maakt het voor kopers mogelijk om aan de vraag van hun klanten te voldoen.

Oppervlakte tuinbouwbedrijven (in ha.)

INNOVATIE

De glastuinbouw in Nederland loopt voorop in de wereld, dankzij de aanwezige kennis en de continue focus op innovatie. Productie- en logistieke processen worden geautomatiseerd en gedigitaliseerd en producten worden doorontwikkeld (veredeling). Daarnaast doen robots hun intrede in de sector. Hierdoor groeit de productie per m² en schuift de arbeidsvraag van productiewerkers op naar gespecialiseerde medewerkers (ICT-techniek, mechatronica). Ook de ondernemers in Kaag en Braassem gaan hierin mee en hebben interessante vacatures voor mensen die mee willen groeien met de sector. Wie wil dat nou niet: prachtig, uitdagend werk, dicht bij huis.

ENERGIE-TRANSITIE

In 2040 moet de sector fossielvrij en CO² neutraal produceren. In Kaag en Braassem zijn relatief veel koude en energie-extensieve teelten: het gasgebruik is lager dan in andere productiegebieden. Alle ondernemers zetten verduurzamingsstappen: van de inzet van zonnepanelen tot het gebruik van biogas, extra schermdoek en ledverlichting. Dankzij innovatie levert de sector 10% van de totale elektrabehoefte in Nederland en leveren kassen die verwarmd worden met aardwarmte duurzame energie op, die ook te gebruiken is voor aanpalende woonwijken. Ook kan overtollige CO² uit de industrie gebruikt worden in de teelt van tuinbouwproducten. Kortom, de bedrijven in de gemeente hebben alles in zich om de energietransitie waar te maken en een bijdrage te leveren aan de energie-uitdaging van de maatschappij.

Ruud Hoogenboom:

"We hebben inmiddels 600 zonnepanelen in gebruik, de elektra die dat oplevert gebruiken voor het overgrote deel in onze productie. Alleen in ons laagseizoen wekken we meer op dan we gebruiken. Voor het verwarmen van de kassen hebben we geïnvesteerd in nieuwe-generatie ketels waardoor we een substantieel kleinere voorraad water hoeven te verwarmen."

GEWASBESCHERMING

De ambitie is om minder en volledig biologische gewasbeschermingsmiddelen in te zetten. Het gebruik van traditionele middelen is al met ruim 50% afgenomen. Er zijn zelfs teelten, zoals de tulpenbroeierij, waarin nagenoeg geen gewasbescherming gebruikt worden. Ook zijn er bedrijven die al volledig biologisch werken.

WATER

De meeste bedrijven hebben een circulair watersysteem: hergebruik van water is de norm geworden. In de teelten wordt nagenoeg alleen regenwater gebruikt. De bedrijven vangen het regenwater op, gebruiken het als gietwater, vangen het gebruikte gietwater op, zuiveren het en gebruiken het opnieuw.

BRENGER VAN GEZONDHEID EN **GELUK**

De tuinbouw levert met de producten en met de innovaties in en om de kassen een belangrijke bijdrage aan maatschappelijke uitdagingen. De sector voedt ons en vergroent onze leefomgeving en brengt op die manier gezondheid en geluk. Wetenschappelijk onderzoek toont aan dat kwalitatief goed voedsel, bloemen en planten een positieve uitwerking hebben op onze gezondheid, stress verminderen en bijdragen aan een betere luchtkwaliteit.

	totaal	waarvan open grond	kas / schuur / cellen
de Baan/Sotaweg	52	23	29
Flora- en Geestweg	71	30	41
Nieuwe Wetering	26	7	19
Woubrugge	28	8	20
Overig	8	4	4
Eindtotaal	185	72	113

Noot: Betreft oppervlakte (aantal hectare) van de actieve bedrijven in de tuinbouw, incl. verhuur, excl. gestopt en andere functie

RUIMTE IS EEN BELANG- RIJKE VOORWAARDE

De tuinbouw in de gemeente kenmerkt zich door kennis, kwaliteit, een grote diversiteit aan producten en een centrale ligging tussen de greenports en de veilingen. Er is een groeiende vraag naar producten uit onze regio en dus is er toekomst voor de bedrijven in de markt. Om succesvol te zijn en blijven is het van groot belang dat de regels en wetgeving waarbinnen deze bedrijven moeten opereren duidelijk en bestendig zijn en dat de benodigde fysieke ruimte (productie- en verwerkingsgronden) bestemd blijft voor de tuinbouw. De productiegebieden Baan/Sotaweg, Flora- en Geestweg, Nieuwe Wetering en Woubrugge moeten voldoende ruimte bieden aan bestaande en nieuwe bedrijven om zich te blijven ontwikkelen. De ondernemers willen daarin nadrukkelijk samenwerken met de gemeente en haar inwoners.

ROELOFARENDVSVEEN, DE TULP VAN DE **RANDSTAD**

De enorme grote tulp die op de Watertoren in Roelofarendsveen prijkt, zegt het eigenlijk al: onze gemeente is een van de belangrijke tulpenproductiegebieden in Nederland. Hier worden jaarlijks ruim 400 miljoen tulpen gebroeid, ruim 20% van de totale Nederlandse productie. Tulpen kunnen op relatief kleine oppervlakte geteeld worden en passen daarom heel goed bij de productiegebieden in gemeente Kaag en Braassem: ruim 50% van de tuinbouwproductie in onze gemeente bestaat uit de tulpen. De tulpenteelt past ook heel goed in deze tijd: er is weinig warmte dus energie nodig om een tulp te laten groeien. Daarnaast wordt het water in de teelt hergebruikt, is er geen gewasbescherming nodig en leent de productie zich goed voor automatisering en robotisering. Kortom, de tulp is een prachtig, oer-Hollands product en een ijzersterke basis onder de duurzame, toekomstgerichte tuinbouw in Kaag en Braassem.

